

**Leila Huhtakallion muisteloita
nuorisoliittolaisvuosiltaan 1960- ja 70-luvuilla.**

**Niiden myötä hän haluaa lähettää lämpimät
terveisensä kaikille meille, jotka nyt olemme
iltamissa mukana**

**Leila Huhtakallio,
nuorisoliittolainen 1960- ja 1970-luvuilla
Uudenkylän ja Messukylän Dem. Nuorissa**

**Vastaväitteitä Nuorisoliiton 1960-luvun alun toiminnasta kirjoitettuun historiaan
(josta lainauksia tämän luvun lopussa)**

Minun kommenttini 1960-luvun alun toimintaan

Vuosina 1960 – 1965 tanhusivat ja lauloivat suurten ikäluokkien nuoret. Aina vuoteen 1965 oli nuorisoliiton osastojen toiminta vilkasta ja jäseniä oli paljon. Kunnes vuonna 1965 silloiset Suomen niemen nuorisoliittolaisosastot hävisivät kuin taikaiskusta. Näin jälkiviisaana, oletan että tähän oli alkusysäyksenä SKP:n kahtiajako ja riidat. On ihan selvä, että nuorisoliiton jäsenmäärä romahti. Ja 1965 jälkeen alkoi uusi aikakausi jonka historia on kaikille tuttua. En vain ymmärrä sitä, että suurten ikäluokkien, silloin 15–20 vuotiaiden, nuorisoliittolaisten toiminta on pystyyn haudattu, se on ikään kuin TABU, josta ei ole syytä kirjoittaa eikä puhua. On tietoisesti unohdettu SDNL:n kesäakisat, talvipäivät sekä osastojen välinen ystävyystoiminta sekä kulttuurikilpailut ja paljon, paljon muuta.

Useilla meistä oli takana vankka työväenliikkeen koulutus. Itse olen imenyt ”tehtaan työmiehen tyttärenä” luokkatietoisuuteni pioneerien opintokerhoista, pioneeriohjaajakoulusta ja Sirola-opistosta. Vuosikurisilla 1965–1966 oli opistolla paljon nuorisoliittolaisia. Historian kirjoituksissa olisi nuorisoliiton toiminta, mielestäni pitänyt käsitellä kahdessa osassa, alkujaksosina 1960–65 ja loppujaksosina 1965–1970. Se olisi ollut totuudenmukaista.

On SDNL:ssä marssittu paidassa kuin paidassa

Punaisissa verkkaripuseroissa marssittiin 1960-luvun alkuvuosina. Näissä punaisissa verryttelypuseroissa tallustivat silloisen Suomessa kaikki nuorisoliittolaiset. Verkkaripusero oli punainen, jokaisen osaston nimi oli kirjoitettu puseron selkään, minulla oli pusakassani teksti ”Uudenkylän Demokraattiset Nuoret RY”. Jokainen osasto valitsi itse hihan nauhan sekä selkään kirjoitetun kirjainten värin.

Kyseisenä aikana oli nuorisoliittolaisten kulttuuri- ja harrastetoiminta vielä, 1940–1950 jatkumona laajaa, monipuolista ja korkeatasoista. Silloin myös me voitimme ja pärjäsimme hyvin kansallisissa kulttuuri- ja harrastekilpailuissa. Mekin huolehdimme kansandemokraattisen liikkeen, järjestöjen juhlien ohjelmatarjonnasta.

Runsas ja monimuotoinen harrastus- ja kulttuuritoiminta olivat meille sen ajan nuorille antoisaa. Luokkatietoisuus ei ollut meiltä hukassa. Olimme työläiskotien lapsia ja 1960 alussa, tavallisia duunareita. Ohjelmatoimintaamme sisältyi vankasti työväenaate, tanhuamisesta huolimatta.

Silloin nuorisoliiton osastot kansoitti sodan loppupuolella syntyneet sekä suuret ikäluokat, olimme 15–21 vuotiaita. ja meitä oli paljon. Emme todellakaan olleet ”varttuneempia nuorisoliittolaisia” kuten SDNL:n virallisessa historiankirjoituksissa väitetään.

Mm. vielä 1960-luvun alussa oli täysikäisyysraja 21 vuotta.

Helsingissä 26.1.2011
Leila Huhtakallio

Lainaus Perttu Iso-Markun tekstistä" Kansan sivistystyön liitto

SDNL 1960 LUVUN ALKU

"Tanhuliitto vai aatteen airut?

"Viisikymmenluvulla sosialistisessa leirissä kuohui. Josif Stalin kuoli 1953, ja kolme vuotta myöhemmin Stalinin seuraaja Nikita Hruštšev piti kuuluisan puheensa, jossa arvosteltiin Stalinin ajan virheitä ja henkilöpalvontaa. Saman vuoden syksyllä puhkesi Unkarin kansannousu, jonka neuvostopanssarit kukistivat verisesti.

Kansainväliset tapahtumat horjuttivat suomalaisten nuorisoliittolaisten mieliä. Aikaisemmat ajattelun turvalliset peruspilarit horjuivat, ja nuorisoliittolaisetkin joutuivat pohtimaan suhdettaan sosialismiin ja kantaansa Neuvostoliiton toimiin. Myöhempien vuosikymmenien linjariitojen siemenet kylvettiin.

Nuorisoliiton käytännön toiminta oli kuitenkin 50-luvulla kaikkea muuta kuin poliittis-filosofisten kysymysten pohdiskelua. Festivaalimatkat, leirit ja ohjelma- ja harrastustoiminta muodostivat suurimman osan järjestön arkipäivästä. Myöhempien aikojen politisoituneemmat nuorisoliittolaiset ovatkin piikitelleet viisikymmenluvun aktiiveja epäpoliittisuudesta: nuorisoliitto oli tanhuliitto.

Viisikymmenluvun lopun liittokokouksissa ei tosiaan viljelty ideologisia korulauseita, vaan tehtiin konkreettisia aloitteita nuorison aseman parantamiseksi. Ja tuloksiakin saatiin: SKDL:n voittaessa vuoden 1958 eduskuntavaalit kahdeksan valituista kansanedustajista oli SDNL:n tukemia nuorisoehdokkaita. SKDL:n eduskuntaryhmä oli tuolloin parlamentin nuorin." (Kommenttini: Tämä teksti on ok.)

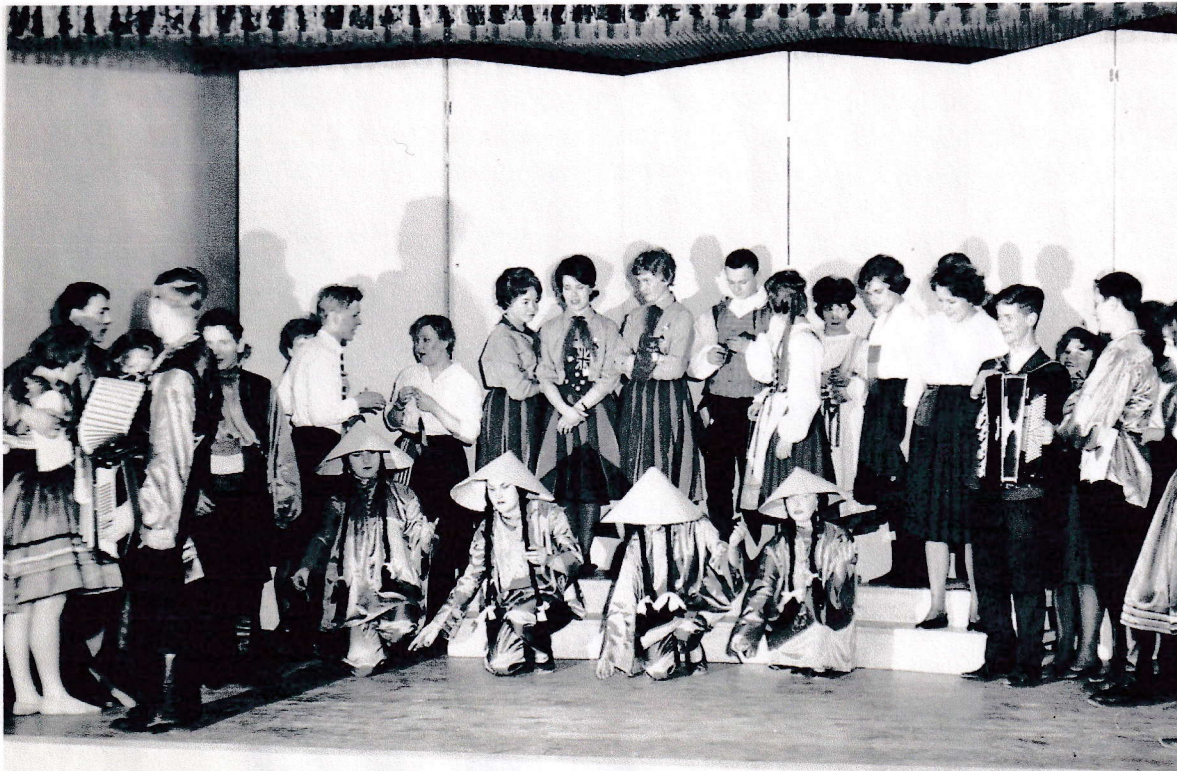
(Tätä osaa kritisoin oman kokemukseni mukaisesti ja toiminnassa mukana olleena)
"Nuorisoliitossa festivaalien jälkeinen aika tarkoitti sukupolvenvaihdosta. *Nuoret kaipasivat yhteiskunnallista toimintaa, kun varttuneempien* SDNL:läisten mielestä ainoa oikeaa nuorisoliittolaistoimintaa oli ohjelmatyö ja kansantanssit. "Kansantanhu on nuorisoliiton syöpä", julisti nuoremman polven edustaja Pekka Lehtonen vuonna 1964."

"Tanhusta politiikkaan "

Tanhu- ja ohjelmatoiminta ei uuden polven myötä loppunut kokonaan, mutta sen merkitys väheni. Osaltaan syynä siihen oli television yleistyminen. Ammattimaisen viihteen saatavuus koko maassa vei yleisön iltamista.

Nuorisoliiton jäsenmäärä oli 60-luvun mittaan vähentynyt, mutta kääntyi vuosikymmenen lopulla taas nousuun. Rajusti politisoitunut koululaisjärjestö Teiniliitto aktivoi nuoria poliittisesti. Punateiniin solut alkoivat liittyä SDNL:än. Tiukkeneva järjestökamppailu aktivoi jäsenhankintaan niin enemmistön kuin vähemmistön leireissä. Teksti: Perttu Iso-Markku

**KUVA ON OTETTU FESTIVAALIKAVALKADIN ESIINTYJISTÄ
JÄRJESTÖTALON,
SITTEMMIN SORINTALON NÄYTTÄMÖLLÄ 1962.**

↑ Kuvassa ovat Uudenkylän unkarilaisten tanssien ryhmä, Nekalan Harmittomat, Kiurutytöt, Messukylän pojilla näyttää kuvassa olevan päällään tuommoinen ripaska paita. kuvan tanhuaajat ovat kaiketi Uudenkylän porukasta.. Kiinalaisen tanssin tytöt en osaa sanoa mistä osasto he ovat.

JUNA VISLAS TAMPEREEN ASEMALLA ELOKUUSSA 1962.

Kiurut lähtivät ns. ”viimeiselle keikalleen” kohti Helsinkiä. Festivaalien jälkeen he lopettivat toimintansa yhteisellä päätöksellä. Jokainen Kiuru lenteli omalle taholleen.

↑ Kuvassa oikealta ovat Liisa V, Maija, Liisa K, Leila ja Taru

"FESTIVAALI KAVALKADI"

TAMPERELAISTA FESTIVAALIHENKEÄ, "FESTIVAALI KAVALKADI" OHJELMAKIERTUE

1960-luvun alussa Tampereella ja sen ympäristössä toimi paljon ohjelmatoimintaa harrastavia nuorisoliiton osastoja. Syksyllä 1961 nämä osastot kokosivat voimansa yhteen tähtäimessä seuraavan kesän 1962 Helsingin Festivaalit. Perustettiin ohjelmakiertue nimeltään "Festivaali kavalkadi", se kierteli ympäri Pohjois-Hämeen työväentaloja, talven, kevään ja kesän 1962.

TÄSSÄ KUVASSA ON OSA KAVALKADIJOUKKUEEN ESIINTYJISTÄ TAUOLLA.

†Kuvassa ovat oikealta: Tyttö ? Tinke Messukylän porukasta, Tyttö ? Pajulan Pirkko toimi Nekalan Harmittomien ja Kiurutyttöjen säestäjänä, Leila, Ulla Taru, Tyttö ? ja Maija.

Kiurutyöt esiintyvät Festivaali kavalkadissa ensimmäistä kertaa nuorisoliittolaisina. Ohjajanaan ja säestäjänään oli Pirkko Pajula.

Kuvassa oikealta ovat Liisa V, Tarja, Maija, Irkka, Liisa K, Leila ja Taru→

**KOKO FESTIVAALIKAVALKADIN ESIINTYJIEN JOUKKO LÄHTI TAMPEREELTA
KULTTUURIVALTUUSKUNTANA, HELSINGIN FESTIVAALEILLE.**

↓ Kuva Festivaalien avajaisista Suurkirkon portailta

**↓ KUVA FESTIVAALI-ILLANVIETOSTA, YSTÄVYYSTAPAAMISESTA KIINALAISEN
OHJELMARYHMÄN KANSSA.**

Kiinalaiset olivat ihania ja olivat opiskelleet suomea ja taisivat sitä hyvin.

† Kuvasta tunnistan Tampereen porukoista Välisaaren Vessen Messukylän porukasta sekä Uudenkylän tanhuryhmästä Salakosken Sirkan ja serkkuni Östmanin Leenan sekä kiuruista Vilënin Maijan.

PIONEERISTA NUORISOLIITTOLAISEKSI TÄSTÄ SE KAIKKI ALKOI LAULU, TANHUT JA TANSSI ERI MUODOISSAAN KUORUKKEENA HYVÄ YHTEISHENKI JA TOVERUUS SEKÄ LUOKKATIETOISUUS

Tamperealaisten Dem. Nuorisosatojen kulttuuritoimintaa VUOSINA 1961–65

Kirjoitan tähän missä kaikessa itse olen ollut mukana. Sitä myötä saan tämän kertomuksen toimimaan parhaiten. / Leila Huhtakallio

Alku historiaa

Kuvassa on Tampereen Demokratia Pioneerit ry. -osaston kisällittäret talvella 1957 Pohjois-Hämeen pioneerien kulttuurikilpailussa, jotka pidettiin Nokiolla.

Oikealta kuvassa ovat Liisa Koponen, Liisa Valkama, Riitta Peltonen, Leila Huhtakallio ja Taru Koivisto. Säestäjän takana on Pentti Helander, joka silloin ohjasi meitä.

Hela Pena kirjoitti silloin nasevia ja kanta-aottavia kisällilaulujen sanoja. eri kisällit- ja kisälliryhmille. Niitä laulettiin silloisten iskelmien sävelin ja porvari sai kyytiä. Tämä ryhmä osallistui Jyväskylän Pioneerikisojen 1957 kulttuurikilpailuihin ja voitti ensimmäisen palkinnon kisällitlaulussa. Tämän menestyksen myötä ryhmäämme tuli kolme tyttöä lisää Tampereen pioneerien toisesta tyttökerhosta. Ja Peltosen Riitta jätti laulamisen. Uudistuneen ryhmäämme nimeksi valittiin 1958 Pioneerien Kiuru-lehden mukaisesti ”Kiurutytöt”. Alla olevassa kuvassa laulamme viimeisen kerran pioneereina.

MINUSTA TULEE NUORISOLIITTOAINEN

Vuonna 1961 olimme kaikki Kiurut yli-ikäisiä pioneereiksi ja perustimme nuoriso-osaston Amurin Demokraattiset Nuoret. ry.

↑Ritva, Liisa V, Tarja, Maija, Irkka, Liisa K. Leila ja Taru

KOHTI JYVÄSKYLÄN KESÄKISOJA 1964

Silloin vietettiin Kulttuurikilpailuja ja Kenttäohjelmaa sisältävät suuret nuorisoliiton Kesäkisat Jyväskylässä. Tällöin kokoontuivat yhteen viimeisen kerran SDNL ”tanhuavat” nuorisoliittolaiset. Uudenkylän porukasta kisoihin otti osaa, tanhuryhmä, ”hävittiin kyllä” Turun Kiikureille. Kuoro, Tyttöjen kisällitärrihmä. Minä ja Sinikka duetolla ja tultiin toiseksi. Meidän Kisällitärporukka voitti koko skaban.

UUDEN KYLÄN KISÄLLITTÄRET

Kuvassa nimet, jotka muistan
?, Leila, Ulla, ?, Laura, Pipsa ja Kaija
Edessä ohjaaja Kuuki ja Säestäjä Eki →

Vielä Jyväskylän kesäkisojen jälkeen osastomme toiminta jatkui vilkkaana entiseen malliin syksyllä 1964 ja talvella kevääseen 1965. Syksyllä 1965 ei Uudenkylän Demokraattisia nuoria enää ollut. Toiminta loppui kuin seinään. Kuin taika-iskusta loppui miltei kaikkien muiden Tampereen seudun nuoriso-osastojen toiminta. Jäljelle jäi Messukylän Dem. Nuoret.

1960-LUVUN ALKUPUOLELLA ELETTIIN AIKAA KUN, NUORISOLIITTOLAISET PUKIVAT PÄÄLLEEN ”PUNAISEN VERRYTTELYPUSAKAN”,

RENGASMATKALLA PIETARSAAREEN KUVAN NUORET OVAT TAMPEREEN ERI NUORISO- OSASTOISTA.

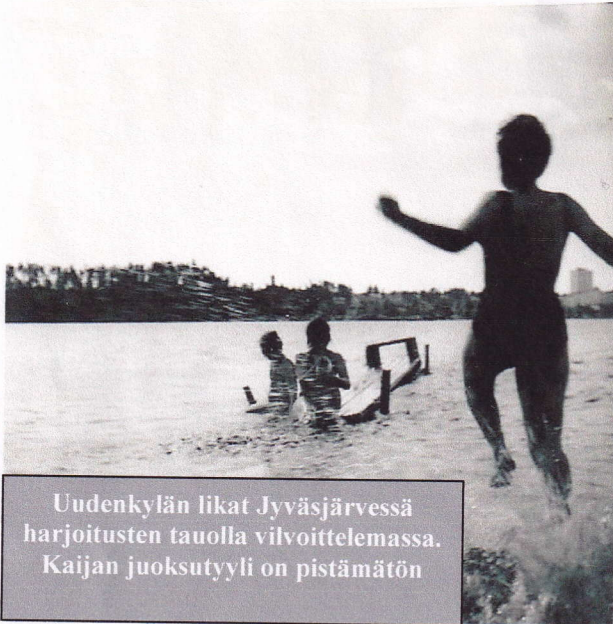
Kuvassa Hessu, Lellu, tuntematon nuormies, Annukka, Liisa

Pietarsaareessa oli joku nuorisoliiton tapahtuma. Päätimme lähteä sinne kahdella pikkuautolla. Meidän autosta puhkes rengas Hämeenkyrön suoralla. Pietarsaareenkin päästiin, mutta ei koskaan perille. Emme löytäneet juhlapaikkaa sillä emme osanneet ruotsia. Hauskaa oli. Heissan.

**Matkani jatkui ja minä liityin 1965
Messukylän Dem. nuoriin,
→ Sissiteatteriin, se onkin ihan oma
historiansa.**

Helsingissä 25.1.2011
t. Lellu

Tähän lisään vielä muutaman kuvan Jyväskylän kesäkisoista ilman erillistä kuvatekstiä
En laittanut tekstin sekaan, eivät ole kovin selkeitä.

Uudenkylän likat Jyväsjärven
harjoitusten tauolla vilvoittelemassa.
Kaijan juoksu-tyyli on pistämätön

Rekku, Leila, Kaija ja Leena harjoituskentällä ketjussa
varjojen kanssa.

Laura odottelemassa Kenttätanhuja
Vieressä istuvat turkulaistytöt.
Olivat meidän ystäväosastostamme

TALVITAPAHTUMIA

Myös talvipäiviä vuosilukua en muista
Talvipäivät Varkaudessa tai Joensuussa
Kuvassa Leila ja Rekku

UUDENKYLÄN DEMOKRAATTISET NUORET RY. 1962–65

Liityin Uudenkylän Dem. Nuoriin syksyllä 1962. Sillä serkkuni Leena ja Seppo Östman olivat silloin uudenkylän nuorisoliittolaisia ja asuivat Tapiolan vieressä. Uudenkylän nuoret kokoontuivat maanantai-iltaisin harjoittelemaan tanhuja ym. ohjelmatoimintaa. Harjoituspaikkamme oli Kissanmaan Tapiola, Uudenkylän Skdl:n järjestöjen työväentalo.

Vielä 1962 oli mukana ns. ”varttuneita” siis sodan puolella syntyneitä. Tanhupareja oli 6. Pikkuhiljaa mukaan remmiin tuli suurten ikäluokkien nuoria. Yhtäkkiä kuin hujauksessa oli kasassa 10 parin tanhuporukka. Jäsenmäärän lisääntymisen myötä osaston ohjelmatoiminta monipuolistui. Tanssiryhmien lisäksi perustettiin Tyttöjen kisällitärporukka ja kokoon saatiin Uudenkylän Dem. Nuorten kuoro. Yksittäiset jäsenet esittivät lauluja, huumoriohjelmaa, pitivät puheita ja minä Sinikan kassa lauloin duettoja. Jatkien lauluryhmää ei Uudessakylässä saatu kokoon. Silloin kisällilaulujen ym. muitten huumoriviisujen esittämisestä pitivät huolen Messukylän Dem. pojat. He olivat myös suvereneja yksin laulussa.

Uudenkylän porukan jäsenistöön liittyi paljon 15–19-vuotiaita nuoria, jotka eivät asuneet Uudessakylässä, Takahuhdissa eivätkä Kissanmaalla. Armonkalliosta tulivat, Hessu, Make, Ville, Eetu, Isäntä ja Sipi. Tammelasta ja Kalevasta tulimme minä, säästäjämmä Laakson Eki, Sirkka, Annukka ja Rekku. Mistä lie kakki muut, Pipsa, Sinikka, ja Laura. Perusporukan muodostivat kuitenkin Uudenkylän ja Kissanmaan Tapiolan lähistöllä asuvat nuoret kuten mm. serkkuni Leena ja Seppo, Kaija, Tarmo, Jokke, Kuuki jne. Saimme aikaan oman ohjelmakiertueen. Kiertue onnikkamme ajeli pitkin Pohjois-Hämettä, ei silloin puhuttu Pirkanmaasta yhtikäs mitään. Ohjelmatarjontamme oli niin hyvä ja laaja, että se riitti iltamien, vappujuhlien ym. kekkereiden ohjelmaksi ennen sitä puolentoista tunnin tanssiosuutta. Kiitos tästä kuluu hyville ohjaajillemme, jotka saivat meistä irti oikeesti paljon. Kuuki, Tarmo ja Jokke pitivät huolen, että kaikki meni just eikä melkein.

Jokke ”siunaa” Joukkonsa Ruoveden työväentalon edustella.

UUDENKYLÄN DEM. NUORTEN KESÄTOIMINTAA

Armonkallion jätkillä oli Näsijärvellä paatti, melkoisen iso vene. Sillä me seilaisimme Näsijärvellä kesäisin suuntana joku Näsijärven saarista. Mukanamme oli armeijan teltta, joka pystytettiin ja teltan keskellä oli tietenkin kamiina. Mutta useimmiten oli päämääränämme Tampereen kansandemokraattisten yhdistysten yhteinen Ylöjärven puolella sijaitseva, Työväen Kesäkoti, "Montsu".

Minä Kesäkodin nimikylttiin nojaamassa "Montsun" laivalaiturilta
Serkkuset Leila ja Leena samaisella laiturilla savikiekon ja veiviavattavan grammarin lumoissa↓

Montsussa ollessamme nukuimme yleensä, teltoissa, mutta kun sade yllätti, niin yöt oltiin tällä vintillä.

↓Kuvassa vintin kuistilla ovat. Isäntä, Make, Ville, Sinikka, minä ja Sirkka

